

НАРЕДБА № 98 ОТ 18 АВГУСТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ЦВЕКЛО НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

В сила от 01.01.2007 г.

Издадена от министъра на земеделието и горите

Обн. ДВ. бр.76 от 15 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.14 от 13 Февруари 2007г., изм. ДВ. бр.49 от 30 Юни 2009г., доп. ДВ. бр.25 от 24 Март 2017г., изм. ДВ. бр.30 от 9 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.57 от 26 Юни 2020г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат:

1. категориите семена от цвекло, които се търгуват на пазара на Европейския съюз (ЕС);
2. контролът на семената от официалните органи с цел сертификация; дейностите под контрола на официалните органи и изисквания при провеждането им;
3. условията, при които семената се предлагат на пазара;
4. сертификацията на семената чрез полска инспекция и лабораторни анализи за посевни качества, големината на партидите и размерът на пробите семена; опаковането и етикетирването;
5. малките опаковки;
6. условията за последващ контрол на семената;
7. търговията на неокончателно сертифицирани семена;
8. вносът на семена от трети страни;
9. търговията на семена, произведени при специфични условия; семена от цвекло, включително смеси със специфично предназначение;
10. контролът на предлаганите на пазара семена, включително на семена със занижени изисквания.

(2) Тази наредба се прилага за семена от цвекло от видовете: фуражно (кърмно) цвекло (*Beta vulgaris L., var. krassa*) и захарно цвекло (*Beta vulgaris spp. altissima*).

Чл. 2. Наредбата не се отнася за семена от цвекло, предназначени за износ в трети страни.

Глава втора. КАТЕГОРИИ СЕМЕНА

Чл. 3. (1) Семената от фуражно (кърмно) и захарно цвекло се произвеждат и сертифицират в категории базови и сертифицирани семена.

(2) Семената от захарно цвекло са хибриди (диплоидни, тетраплоидни и полиплоидни), а семената на фуражното цвекло - директни сортове и хибриди (диплоидни, тетраплоидни и полиплоидни).

(3) Семената на цвеклото могат да бъдат еднокълнови и многокълнови. Когато семената имат допълнителна повърхностна обработка, са познати като "семена за точна сеитба".

Чл. 4. Базови са семената:

1. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) произведени под отговорността и контрола на селекционера или лицата по чл. 26, ал. 1, т. 2 и 3 от Закона за посевния и посадъчния материал (ЗППМ) съгласно възприетите методи и практики на сортоподдържане;

2. предназначени за производство на семена от категория "сертифицирани семена";

3. които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 1 и 2, и за които могат да бъдат приложени изискванията, предвидени в чл. 17;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 7, ал. 2 е установено, че отговарят на изискванията, посочени в т. 1 - 3; изискванията по приложение № 2, които се определят при лабораторни анализи, могат да се установят и в лаборатории по чл. 8, ал. 2 под контрола на официалните органи.

Чл. 5. Сертифицирани семена са семената:

1. директно произведени от базови семена или по искане на заявителя за сертификация (или селекционера) от "предбазови семена" по чл. 6, които съответстват на изискванията за базови семена, посочени в приложения № 1 и 2, установени чрез изпитвания от официалните органи по чл. 7, ал. 2;

2. предназначени за цели, различни от производството на семена от цвекло;

3. които съответстват на изискванията за сертифицирани семена, посочени в приложения № 1 и 2, и за които могат да бъдат приложени изискванията, предвидени в чл. 17, ал. 1, т. 2;

4. за които чрез изпитвания от официалните органи по чл. 7, ал. 2 или от физически лица (инспектори) и/или лаборатории по чл. 8 под контрола на официалните органи е установено, че съответстват на изискванията по т. 1 - 3.

Чл. 6. Семената на селекционера от размножения преди базовите семена се сертифицират в категория "предбазови семена" по условията на базови семена в случаите по чл. 5 и 15.

Глава трета.

КОНТРОЛ НА СЕМЕНАТА ОТ ОФИЦИАЛНИТЕ ОРГАНИ С ЦЕЛ СЕРТИФИКАЦИЯ. ДЕЙНОСТИ, ИЗВЪРШВАНИ ОТ ФИЗИЧЕСКИ И ЮРИДИЧЕСКИ ЛИЦА ПОД КОНТРОЛА НА ОФИЦИАЛНИТЕ ОРГАНИ, И ИЗИСКВАНИЯ ПРИ ПРОВЕЖДАНЕТО ИМ

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Контролът на семената в Република България се извършва чрез прилагане на официални мерки от Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол (ИАСАС) и Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) съгласно чл. 3, 4 и 5 ЗППМ.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва сертификация на семената от цвекло от категории базови и сертифицирани чрез полска инспекция на посеви и лабораторни анализи за посевни качества на семената за установяване съответствието им с изискванията по приложения № 1 и 2.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Българската агенция по безопасност на храните извършва фитосанитарен контрол на семената от цвекло съгласно Наредба № 8 от 2015 г. за фитосанитарния контрол (ДВ, бр. 19 от 2015 г.) и предоставя резултатите на ИАСАС.

Чл. 8. (1) Полска инспекция под контрола на ИАСАС могат да извършват и физически лица (инспектори), одобрени от изпълнителния директор на ИАСАС по условията на чл. 6 ЗППМ.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Лабораторни анализи за посевни качества на семената под контрола на ИАСАС могат да извършват и лаборатории, одобрени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 7, ал. 1 ЗППМ.

Чл. 9. (1) При извършване на дейностите под контрола на ИАСАС съгласно чл. 4, т. 4 и чл. 5, т. 4 от лицата по чл. 8 се спазват изискванията по чл. 10 и 11.

Чл. 10. (1) При полска инспекция, извършвана под контрола на ИАСАС, се спазват следните изисквания:

1. инспекторите:

а) да притежават необходимата квалификация, получена чрез успешно положен изпит за провеждане на полски инспекции, организиран от ИАСАС съгласно чл. 6, ал. 3 ЗППМ;

б) да са получили разрешение от изпълнителния директор на ИАСАС за извършване на полски инспекции при условията и по реда на чл. 6 ЗППМ и подписали декларация за спазване правилата за извършване на инспекциите;

в) да провеждат инспекциите в съответствие с правилата за официални инспекции, посочени в приложение № 1 и в Метод за полска инспекция на семепроизводствени посеви от зърнени, фуражни, маслодайни и влакнодайни култури, цвекло, тютюн, картофи, декоративни, медицински и ароматни растения, съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ;

2. посевите, подлежащи на инспекции от инспекторите по т. 1, да са произведени от семена, на които е извършен последващ контрол и семената са одобрени;

3. най-малко 5 % от посевите да се проверяват от инспектори на ИАСАС;

4. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) част от партидите семена, получени от посевите, инспектирани от полските инспектори по т. 1, подлежат на последващ контрол - чрез грунтов контрол и/или чрез лабораторни методи, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 37, ал. 4 ЗППМ;

5. полската инспекция, извършвана под контрола на инспекторите по т. 1 от ИАСАС, се осъществява чрез прилагане на мерките по т. 3 и 4, включително и чрез внезапни проверки на извършваните инспекции.

(2) При нарушаване на правилата за извършване на полските инспекции от инспекторите по ал. 1, т. 1 се прилагат разпоредбите по чл. 67 ЗППМ.

(3) Когато извършените нарушения при полска инспекция са довели до отклонения от изискванията за сертифициране на произведените семена, инспекторът, упълномощен от изпълнителния директор на ИАСАС, съставя констативен протокол, в който посочва конкретните отклонения и поставя срок за отстраняването им в същата фаза на развитие на посева, когато това е възможно. Сертификатът се прекратява със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС, освен в случаите, когато след извършване на манипулации на посевите се установи, че същите отговарят на изискванията.

(4) При нарушенията по ал. 2, довели до извършване на манипулации на посевите по ал. 3, независимо от това дали след провеждането на манипулациите посевите продължават да съответстват на изискванията, се прилагат разпоредбите на ал. 2.

Чл. 11. (1) При извършване на лабораторни анализи на семената под контрола на ИАСАС се спазват следните изисквания:

1. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) семената се анализират в лаборатории, които са одобрени за извършване на лабораторни анализи за целите на сертификация от министъра на земеделието, храните и горите по условията на чл. 7, ал. 1, чл. 9 и 10 ЗППМ;

2. лабораторията за анализиране на семена разполага с квалифициран персонал за целите на извършваните лабораторни анализи, в това число ръководител на дейността в лабораторията, лабораторни помещения и лабораторно оборудване; анализира семената по международни методи, определени в методиката за пробовземане, анализ чистота, кълняемост и абсолютна маса на посевен материал съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ;

3. по статут лабораторията за анализиране на семена е:

а) независима лаборатория (по условията на чл. 7, ал. 2 ЗППМ); или

б) лаборатория, принадлежаща на лице, което извършва семепроизводство и/или заготовка, и/или търговия на семена;

4. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) лабораторията по т. 3, буква "б" извършва анализи само на семенни партиди, произведени от лицето, на което принадлежат семената, или за конкретни случаи, със заповед на министъра на земеделието, храните и горите, по предложение на ИАСАС, анализи на семена, които не са произведени от лицето по т. 3, буква "б".

(2) Лабораторията по ал. 1, т. 1 подлежи на контрол от ИАСАС.

(3) За целите на контрола по ал. 2 най-малко 5 процента от пробите на семенните партиди, заявени и постъпили в лабораторията за лабораторни анализи, с цел сертификация, подлежат на проверка чрез анализиране на семената в лаборатория на ИАСАС, съгласно чл. 11, ал. 1 и 2 ЗППМ.

(4) Пробите по ал. 3 се разпределят пропорционално по отношение броя на партидите, принадлежащи на лицата, подали заявка за сертификация на семената в съответното териториално звено (ТЗ) на ИАСАС и чиито семена се анализират в лаборатория по ал. 1, т. 1. Към пробите, подлежащи на проверка, могат да се включват и взетите при съмнения в работата на лабораторията или при сигнали за нарушения в съответствие с чл. 12, ал. 2 ЗППМ.

(5) При нарушаване на правилата и методите за анализ на семената от лаборатория по ал. 1, т. 1 се прилагат мерки в съответствие с чл. 11, ал. 3 и чл. 12, ал. 2 ЗППМ.

(6) Сертификатът на семената в случаите по ал. 5 се анулира по условията на чл. 11, ал. 4 ЗППМ и семената се спират от търговия, освен в случаите, когато семената продължават да съответстват на изискванията за сертификация независимо от различните резултати, получени в лабораторията по ал. 1, т. 1, и резултатите, получени в лаборатория на ИАСАС при извършената проверка.

(7) Когато семената по ал. 6 продължават да съответстват на изискванията за сертификация, те могат да се предлагат на пазара.

Чл. 12. (1) За изпитване на семената чрез лабораторни методи с цел сертификация и за проверка автентичността и сортовата чистота на семената чрез последващ контрол се вземат проби от заготвените хомогенни партиди семена. За проверка кълняемостта на семената и при контролни проверки проби се вземат от останалите налични количества семена.

(2) Пробите се вземат от длъжностни лица на ИАСАС, упълномощени от изпълнителния директор на ИАСАС, или от лица, получили разрешение от изпълнителния директор на ИАСАС и са под контрола на ИАСАС. Вземането на проби с автоматичен пробовземач е само официално.

(3) Разрешението по ал. 2 се издава на лица, които имат необходимата квалификация, получена в специализиран курс на обучение за пробовземачи в ИАСАС, и успешно са положили изпит.

(4) Лицата по ал. 2 могат да бъдат:

1. независими лица, ненаети по договор по условията на т. 2 и 3; или
2. лица, наети по договор от физически или юридически лица, чиито дейности не са свързани с производство и/или търговия на семена; или
3. лица, наети по договор от физически или юридически лица, чиито дейности са свързани с производство и/или търговия на семена.

(5) Изпълнителният директор на ИАСАС издава разрешение за пробовземач в съответствие с изискванията по ал. 3 по утвърден от него образец или прави мотивиран отказ в случаите на неиздържан изпит. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

(6) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Пробовземачите, получили разрешение, подписват декларация за безпристрастност и обективност (неподкупност) при изпълнение на служебните си задължения, в съответствие с правилата и методите за вземане на проби, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите, както и на разпоредбите по тази наредба.

(7) В разрешението по ал. 5 се посочват статутът на пробовземача и обсегът на извършваните от него дейности по пробовземане, в това число категориите семена.

(8) Пробовземачите по ал. 4, т. 3 могат да вземат проби само на семенни партии, произведени и/или търгувани от техните работодатели, освен ако не е договорено друго между работодателя, заявителя за сертификация и ИАСАС.

Чл. 13. (1) Дейността на пробовземачите, получили разрешение, се контролира от ИАСАС.

(2) За целите на контрола по ал. 1 ИАСАС ежегодно извършва проверка на не по-малко от 5 процента от партидите, от които са взети проби. Проверката се извършва от официален пробовземач на ИАСАС чрез вземане на контролни паралелни проби от една и съща партида за съпоставимост между взетите проби от официалния пробовземач и от пробовземача под официален контрол.

(3) Включените за проверка семенни партии съгласно ал. 2 се разпределят пропорционално както по отношение броя на партидите, принадлежащи на лицата, заявители на сертификация, така и по отношение на сключените за сертификация видове. За проверка се предвиждат и партии, за които има сигнали за нарушения при вземането на проби.

(4) Частта от броя на партидите на един заявител, включена в петте процента за проверка, е правопрпорционална на броя на партидите, които заявителят е включил за сертификация.

(5) Ако при проверка по ал. 2 се установи, че взетите проби не характеризират партидата семена (не са представителни за партидата) и това може да доведе или е довело до резултати от лабораторните анализи, които не са достоверни за партидата, при което действителните показатели се отклоняват от допустимите норми в приложение № 2:

1. сертификацията или издаденият за партидата сертификат се анулира от изпълнителния директор на ИАСАС;

2. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) семената на партидата се спират от търговия от министъра на земеделието, храните и горите.

(б) Когато при проверките по ал. 2 се установи, че действителните показатели на партидата са различни от анализиранияте проби, взети от получил разрешение пробовземач, но съответстват на изискванията на наредбата, семената могат да се търгуват.

Глава четвърта.

УСЛОВИЯ, ПРИ КОИТО СЕМЕНАТА СЕ ПРЕДЛАГАТ НА ПАЗАРА

Чл. 14. Семената се предлагат на пазара, само ако са сертифицирани от категориите базови и сертифицирани семена.

Чл. 15. На пазара могат да се предлагат и семена от категория "предбазови семена", ако са сертифицирани по условията на базови семена.

Чл. 16. (1) Допуска се търговия на семена, при условие че са одобрени при полска инспекция и/или лабораторни анализи с цел гарантиране на тяхната автентичност и сортова чистота, и които се търгуват, за да бъдат заготовени и окончателно сертифицирани.

(2) Лицата, произвели семената по ал. 1, трябва да са сключили договор с лицата, закупили семената за заготовка, и договърът се предоставя на ИАСАС за целите на сертификация и контрол на семената.

Чл. 17. (1) Допускат се отклонения от изискванията по чл. 4 и 5 в следните случаи:

1. (доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) разрешава се от изпълнителния директор на ИАСАС сертификация и търговия на базови семена с по-ниска кълняемост от предвидената по приложение № 2 за съответната култура при следните условия:

а) (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) кълняемостта, определена при лабораторни анализи, да не е по-малка от 50 %; когато климатичните условия са неблагоприятни за семепроизводство или след настъпили промени в семената по време на съхранение се окаже, че кълняемостта им е по-ниска от предвидената в тази точка, разрешава се по изключение използването на такива базови семена;

б) действителната кълняемост на семената се посочва на самозалепващ се стикер, поставен върху официалния етикет по чл. 28, без да се закриват неговите реквизити, или на специален етикет, носещ името и адреса на производителя и/или търговеца, както и идентификационния номер на партидата семена;

в) условията по букви "а" и "б" се контролират от ИАСАС;

2. разрешават се сертификация и търговия до ниво първи купувач на семена от категориите "базови семена" или "сертифицирани семена", независимо от факта, че официалното изпитване за кълняемост на семената за проверка съответствието с изискванията по приложение № 2 не е приключило, с цел неотложно предоставяне на семена на пазара или за да се предотврати забавянето на доставките на семената, при следните условия:

а) заявителят представя в ИАСАС писмо за необходимостта от незабавно предоставяне на семената на пазара, както и името и адреса на първи купувач;

б) сертификацията на семената се извършва на основание приложен към писмото по буква "а" временен документ от лабораторен анализ на семената, предоставен от заявителя;

в) за целите на търговия на семената по буква "б" определената при лабораторния анализ кълняемост на семената се обявява на специален етикет, носещ името и адреса на заявителя и идентификационния номер на партидата.

(2) След приключване на официалния анализ за посевни качества на семената се издава сертификат по чл. 24, ал. 2, с който се гарантира окончателната сертификация на семената.

(3) Разпоредбите по ал. 1 не се отнасят за вноса на семена от трети страни, освен ако във връзка с чл. 39 не се предвиждат подобни условия по отношение на размножаването на семена извън територията на държавите - членки на ЕС.

(4) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол оказва административна помощ на компетентните органи на държавите членки, възползващи се от изключенията по ал. 1, въвеждаща чл. 5 на Директива 2002/54/ЕО.

(5) Семена от категория "сертифицирани" с по-ниска кълняемост от предвидената по приложение № 3 могат да бъдат предлагани на пазара в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕК) 217/2006 и получено за страната решение от ЕК.

Чл. 18. (1) На територията на Република България могат да се търгуват семена, различни от разрешените за търговия по чл. 14, 15, 16 и 17, предназначени за:

1. научни цели или селекционна дейност; или

2. опитни цели - демонстративни и/или производствени, на семена от сортове, за които е подадено заявление за вписване, но все още не са вписани в официалната сортова листа на Република България.

(2) Генетично модифицираните семена по ал. 1 трябва да съответстват на изискванията на Закона за генетично модифицираните организми с оглед предотвратяване на рисковете за здравето на хората, животните, растенията и въздействието върху околната среда, както и на оценка на тези фактори в съответствие с Директива 90/220/ЕО относно освобождаването на генетично модифицирани организми в околната среда.

(3) За извършване на оценка за въздействието на генетично модифицираните семена върху околната среда се прилагат разпоредбите по чл. 7, ал. 4 на Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС (ДВ, бр. 51 от 2006 г.), въвеждаща разпоредбите на Директива 2002/53/ЕО.

(4) Разрешенията за предлагане на пазара на семена по ал. 1, т. 2, опаковката, маркировката и определените за целта количества се определят в съответствие с Решение на ЕК 2004/842.

(5) Разрешения за лица, които предлагат на територията на страната семена по ал. 1, т. 2, в съответствие с разпоредбите по ал. 4 се издават от изпълнителния директор на ИАСАС при подадена от лицата молба. Отказът за издаване на разрешение подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Глава пета.

СЕРТИФИКАЦИЯ НА СЕМЕНАТА ЧРЕЗ ПОЛСКА ИНСПЕКЦИЯ И ЛАБОРАТОРНИ АНАЛИЗИ ЗА ПОСЕВНИ КАЧЕСТВА, ГОЛЕМИНА НА ПАРТИДИТЕ И РАЗМЕР НА ПРОБИТЕ СЕМЕНА; ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ

Раздел I.

Изисквания към семената при сертификация

Чл. 19. Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва сертификация на семената с цел установяване:

1. автентичността, сортовата чистота и здравното състояние на културите при полска инспекция и/или чрез лабораторни методи, когато има установени такива; и
2. посевните качества и здравното състояние на семената при лабораторни анализи.

Чл. 20. (1) За извършване на сертификацията лицата по чл. 28 ЗППМ подават заявление по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) По искане на заявителя (селекционера) на сертификацията описанието на генеалогичните (родителските) компоненти остава поверително.

Чл. 21. (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Полската инспекция се извършва с цел установяване съответствието на посева с изискванията по приложение № 1 по методи, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

(2) Резултатите от полската инспекция се отразяват в акт за полска инспекция по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 22. (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Лабораторните анализи на семената се извършват с цел установяване съответствието на семената с изискванията по приложение № 2 по методи, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 31, ал. 8 ЗППМ в съответствие със съществуващите международни методи на Международната асоциация за изпитване на семената (ISTA), определена по § 1, т. 16 ЗППМ.

(2) Лабораторията, извършила анализа, издава документ за резултатите по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 23. (1) За изпитване на семената чрез лабораторни методи с цел сертификация и за проверка автентичността и сортовата чистота чрез последващ контрол се вземат проби от заготвени хомогенни партиди семена.

(2) Максималната маса на партидите и минималната маса на пробите са посочени в приложение № 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Пробите по ал. 1 се вземат по методи, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ в съответствие със съществуващите международни методи на ISTA.

(4) Пробовземачът изготвя протокол за взетите проби по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

Чл. 24. (1) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол сертифицира семената, които отговарят на изискванията по приложения № 1 и 2.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) За сертифицираните семена по ал. 1 от категориите по чл. 4 и 5 ИАСАС издава сертификат по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС, с който семената се търгуват.

(3) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.)

(4) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., отм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.)

(5) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Когато опаковките и етикетите на семената от партида, на която предстои проверка кълняемостта, са повредени или с лош търговски вид, партидата се преразфасова по условията на чл. 27, ал. 5 - 7 и ал. 9 и се вземат проби за лабораторни анализи.

(6) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Сертификатите по ал. 2 и 4 след изтичането на срока им на действие се считат за невалидни.

(7) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Изискванията по ал. 3, 4, 5 и 6 се прилагат за семена - внос от трети страни, съгласно чл. 40, като се издават съответстващите им за търговия документи.

Чл. 25. За извършваните от ИАСАС полски инспекции, вземане на проби и лабораторни анализи лицата по чл. 28 ЗППМ, подали заявление за сертификация, заплащат такси в размер, определен с тарифата по чл. 6, ал. 6 ЗППМ.

Раздел II.

Опаковане и етикетирание на семената

Чл. 26. (1) Базовите и сертифицираните семена могат да бъдат обект на търговия само ако се предлагат на пазара в хомогенни партиди и в запечатани и/или пломбирани опаковки, маркирани и снабдени със система за запечатване и/или пломбиране съгласно чл. 27 и 28.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) За продажба на количества семена на краен потребител, за собствени нужди, могат да се предвидят изключения от разпоредбите по ал. 1 относно опаковането, запечатването и/или пломбирането и маркировката съгласно писмени указания, одобрени от изпълнителния директор на ИАСАС и предоставени за ползване от отговарящите на условията на чл. 28, ал. 1 ЗППМ производители и регистрираните търговци на семена от цвекло.

Чл. 27. (1) Опаковките с базови и сертифицирани семена се запечатват в присъствие на упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС лице или под контрола на ИАСАС от лицата по чл. 28 ЗППМ.

(2) Опаковките се запечатват по такъв начин, че да не могат да бъдат отваряни, без да се наруши целостта на системата на запечатване или да се оставят следи от подправяне на официалния етикет по чл. 28 или на опаковката.

(3) За да се гарантира запечатването на опаковките, всяка система на запечатване задължително включва официалния етикет по чл. 28, като може да включва и официален печат или

пломба, с изключение на опаковките, снабдени със система на запечатване, която не може да бъде използвана повторно.

(4) Специфични системи на запечатване на опаковките за гарантиране условията по ал. 2 и 3 могат да се използват в страната с решения на ЕК, взети по съответната процедура.

(5) Официално запечатаните опаковки не могат да бъдат отворяни и запечатвани отново освен с разрешение на ИАСАС при спазване разпоредбите по ал. 1.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) В случай на повторно запечатване на етикета по чл. 28 се отбелязват този факт, датата на повторното запечатване/вземането на проби, както и името на органа, разрешил повторното запечатване - ИАСАС.

(7) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) В случаите на последващо разфасоване на семена в опаковки с по-малка нетна маса от първоначалната (различна от тази на "малките опаковки") се прилагат изискванията по ал. 5 и 6. Упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС длъжностно лице проверява на място извършваните дейности по запечатване на новите опаковки и взема проби за лабораторни анализи, като разходите за присъствие на длъжностното лице са за сметка на заявителя. За разфасованите семена се издава нов сертификат, чийто срок започва да тече от датата на повторния лабораторен анализ, посочена в новия сертификат.

(8) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) В случаи на последващо разфасоване на семена, произведени в държави - членки на ЕС, или в трети страни, търгувани на територията на страната, се прилагат изискванията по ал. 5 - 7, като се издават съответстващите за тези семена документи- документ за разфасовани семена от ЕС или документ за търговия на семена - внос от трети страни.

(9) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) При последващото разфасоване по ал. 7 и 8 в официалните етикети, издадени от ИАСАС за новите опаковки, съгласно приложение № 4, раздел I, буква "А" в т. 2 се посочва сертифициращият орган за страната ИАСАС, разрешил разфасоването.

Чл. 28. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Опаковките с базови семена и сертифицирани семена се етикетират от външната страна с нов неизползван официален етикет, съответстващ на изискванията по приложение № 4. Съдържащата се в етикета информация се изписва на един от официалните езици на Общността, като за произведените и търгувани на територията на страната семена информацията се изписва на български език.

(2) Когато етикетът е поставен върху опаковката, нанизан на канап, той задължително се придружава от официална пломба, за да се гарантира системата на запечатване.

(3) Цветът на етикета е:

1. бял - за базови семена;
2. син - за сертифицирани семена.

(4) В случаите по чл. 17, ал. 1, когато базовите семена не отговарят на изискванията за кълняемост, предвидени в приложение № 2, този факт се отбелязва на самозалепващ се стикер, поставен върху етикета, без да се закриват реквизитите на етикета.

(5) Разрешава се използването на официални самозалепващи се етикети върху хартиени опаковки или опаковки от друг подходящ за целта материал.

(6) Допуска се под контрола на ИАСАС и при условията, определени с акт на ЕК, информацията от етикета да бъде отпечатана и на опаковките в съответствие с модела на етикета по начин, който не позволява нейното заличаване.

(7) (Нова - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) В официалния етикет се включва по ясен начин растителен паспорт, който се поставя върху общия етикет непосредствено над официалния етикет и има същата ширина като него. Растителният паспорт се издава от БАБХ или от получил/и/те разрешение оператор/и.

Чл. 29. (1) Когато етикетът по чл. 28, ал. 1 е изготвен от неустойчив на късане материал, опаковките с базови и сертифицирани семена се придружават от официален документ, чийто цвят съответства на цвета на етикета за съответната категория, съдържащ най-малко задължителната информация, съгласно приложение № 4 - т. (А)(4), (5) и (6), за сертифицирани семена. Документът се изготвя по такъв начин, че да се избегне объркване с официалния етикет по чл. 28.

(2) Документът по ал. 1 не се изисква, ако информацията е отпечатана върху опаковката по начин, който не позволява нейното заличаване, или ако етикетът е самозалепващ се или е устойчив на късане.

Чл. 30. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) В съответствие с актове на ЕК опаковките с базови и сертифицирани семена могат да носят и етикет на производителя и/или търговеца, който е различен от официалния етикет и съдържа информация на производителя и/или търговеца, или информацията е отпечатана на опаковката. Етикетът на производителя и/или търговеца се изготвя по начин, който не допуска объркването му с официалния етикет.

Чл. 31. За семена от генетично модифицирани сортове на всеки етикет или придружаващ документ, поставен върху опаковките или придружаващ партидата семена, се отбелязва, че сортът е генетично модифициран.

Чл. 32. Химическите третириания на базовите и сертифицираните семена, извършвани с препарати срещу вредители, които се разпространяват със семената и влошават тяхното качество, се отбелязват на официалния етикет или на етикета на производителя/търговеца, или на самата опаковка.

Глава шеста.

СЕРТИФИКАЦИЯ, ОПАКОВАНЕ И ЕТИКЕТИРАНЕ НА ПРЕДБАЗОВИ СЕМЕНА С ЦЕЛ ТЪРГОВИЯ

Чл. 33. Предбазовите семена се сертифицират, опаковат и етикетират в случаите по чл. 6 при спазване на следните изисквания:

1. семената са инспектирани от ИАСАС в съответствие с разпоредбите за сертификация на базови семена съгласно чл. 4;
2. семената са опаковани съгласно изискванията по тази наредба;
3. опаковките носят официален етикет, бял на цвят с една диагонална виолетова линия, който съдържа информацията по приложение № 5.

Глава седма.

МАЛКИ ОПАКОВКИ

Чл. 34. (1) Сертифицираните семена на цвеклото могат да се предлагат на пазара под формата на "малки ЕО опаковки".

(2) "Малки ЕО опаковки" са опаковките, съдържащи следните семена и количества:

1. за "еднокълновите" семена или "семена за точна сеитба" - до 100 000 зърна (или съплодия) или до 2,5 kg нетна маса;
2. за семена, различни от "еднокълновите" или от "семена за точна сеитба" - до 10 kg нетна маса.

(3) В нетната маса на "малките ЕО опаковки" не се включва масата на пестицидите и други субстанции, използвани при гранулирането или дражирането на семената, както и на други добавъчни вещества.

(4) (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Разфасоването на количества семена от партиди сертифицирани семена в "малки ЕО опаковки" се извършва с разрешение на ИАСАС, когато са спазени условията по чл. 35 - 36а.

Чл. 35. (1) Производителите и/или заготвителите и/или търговците по чл. 28 ЗППМ на "малки ЕО опаковки" подават заявление до териториалното звено (ТЗ) на ИАСАС по образец на изпълнителния директор на ИАСАС за разфасоване на количества сертифицирани семена в малки опаковки.

(2) "Малките ЕО опаковки" се запечатват от лицата по чл. 28 ЗППМ, които отговарят за идентичността на семената в малките опаковки с тази на семената от партидата, на която принадлежат, под контрола на ИАСАС.

(3) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва контролни проверки по време на разфасоването на сертифицирани семена от определена партида в малки опаковки, за да провери идентичността на семената.

(4) "Малките ЕО опаковки" се запечатват по такъв начин, че да не могат да бъдат отваряни, без да се наруши целостта на системата на запечатване или да се оставят следи от подправяне на етикета по чл. 36, ал. 1 или на опаковката.

Чл. 36. (1) (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) "Малките ЕО опаковки" се етикетират от външната страна с етикет на производителя, който съдържа информацията, посочена в приложение № 4, изписана на един от официалните езици на Общността, като за произведените и търгувани на територията на страната семена информацията се изписва на български език.

(2) Цветът на етикета е син.

(3) "Малките ЕО опаковки" носят сериен номер, издаден от ИАСАС на основание заявление от лицата по чл. 35, ал. 1, отпечатан върху етикета на производителя по ал. 1 или върху опаковката (от външната страна на опаковката). Начините (методите) за поставяне на серийния номер могат да бъдат определени и с решение на ЕК.

(4) Етикетът може да бъде поставен в опаковката, когато тя е прозрачна и при условие че може да бъде прочетен.

(5) Разрешава се използването на официални самозалепващи се етикети върху хартиени опаковки или опаковки от друг подходящ за целта материал.

(6) Допуска се информацията от етикета по ал. 1 да бъде отпечатана на опаковките по незаличим начин или да бъде нанесена върху опаковката с печат.

(7) Когато информацията от етикета на производителя на "малки ЕО опаковки" е отпечатана върху опаковката, включително нанесена с печат, тя трябва да е ясно разграничима от всяка друга информация, съдържаща се на опаковката или етикета.

(8) Специфични системи на запечатване на "малките ЕО опаковки" за гарантиране на запечатването могат да се използват в страната с решения на ЕК.

Чл. 36а. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За "малките ЕО опаковки", съответстващи на изискванията по чл. 34 - 36, длъжностно лице от ИАСАС/ТЗ взема проби за лабораторен анализ за определяне посевните качества (кълняемостта) на семената в малки опаковки. Когато семената съответстват на изискванията за посевни качества (кълняемост) в зависимост от културата съгласно приложение № 2, длъжностното лице от ИАСАС/ТЗ издава (в съответствие с партидите сертифицирани семена, произведени в страната и разфасовани в малки опаковки) сертификат за малки опаковки по образец, утвърден от изпълнителния директор на ИАСАС.

(2) Срокът на действие на сертификата, принадлежащ на малките опаковки, е съгласно чл. 59 от Наредба № 8 от 2007 г. за процедурите по сертификация и/или одобрение на произвеждания и търгуван посевен материал от групите земеделски растения - зърнени, маслодайни и влакнодайни, фуражни, зеленчукови, картофи и цвекло (обн., ДВ, бр. 29 от 2007 г.; изм., бр. 109 от 2007 г.) и започва да тече от датата на издаване на документа от лабораторен анализ на семената в "малки ЕО опаковки".

(3) Когато семена, произведени в държави - членки на ЕС, са разфасовани на територията на страната в "малки ЕО опаковки" по условията на тази наредба, за тях се издават разрешения за разфасоване по чл. 34, ал. 4 и документи за разфасовани семена от ЕС в малки опаковки. Сроковете за търгуване на "малките ЕО опаковки" съответстват на сроковете за действие на сертификатите за малки опаковки, посочени в наредбата по ал. 2, и започват да текат от датите, предвидени в ал. 2.

(4) Когато семена, внос от трети страни, са разфасовани на територията на страната в "малки ЕО опаковки" по условията на тази наредба, за тях се издават съответстващите им документи за търговия на семена от внос. Сроковете на документите са в съответствие с посочените в наредбата по ал. 2 и започват да текат от датите, предвидени в ал. 2.

(5) След изтичане на сроковете по ал. 2, 3 и 4 наличните количества малки опаковки се спират от търговия или след проверка кълняемостта на семената, когато съответстват на изискванията на приложение № 3, те могат да се търгуват. Върху малката опаковка се поставя стикер с датата на извършения повторен анализ за кълняемост и новите срокове, съответстващи на изискванията по ал. 2 - 4.

Чл. 37. Допуска се предлагането на пазара на малки опаковки с базови семена, които се контролират от ИАСАС и етикетират с официален етикет при спазване изискванията по глава пета, раздел II.

Глава осма. **УСЛОВИЯ ЗА ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ НА СЕМЕНАТА**

Чл. 38. (1) Последващият контрол на семената от цвекло се извършва от ИАСАС за проверка на автентичността и сортовата чистота на семената.

(2) За извършване на последващия контрол по ал. 1 се вземат проби от заготвени партии семена преди приключване на сертификацията на семената. Проби за последващ контрол могат да се вземат и от семена в търговската мрежа при контролни проверки и когато има съмнения за автентичността и сортовата чистота на семената.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Последващият контрол се осъществява чрез грунтов контрол и/или лабораторни методи по методики, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 37, ал. 4 ЗППМ.

(4) На последващ контрол подлежат:

1. всички партии от предбазови семена, базови семена и сертифицирани семена хибриди;

2. процент от партидите на сертифицираните семена, ежегодно определен със заповед на изпълнителния директор на ИАСАС;

3. сертифицирани семена от всички категории, които се проверяват от ИАСАС в търговската мрежа.

(5) Когато семената съответстват на изискванията за автентичност и сортова чистота след проведен последващ контрол, се издава документ за сортова чистота от упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС лице.

(6) В случаите, когато семената показват несъответствия с изискванията за автентичност и сортова чистота, сертификатът на семената се анулира от ИАСАС и те се спират от търговия.

Глава девета.

УСЛОВИЯ ЗА ПРОИЗВОДСТВО И ТЪРГОВИЯ НА НЕОКОНЧАТЕЛНО СЕРТИФИЦИРАНИ СЕМЕНА С ЦЕЛ ОКОНЧАТЕЛНАТА ИМ СЕРТИФИКАЦИЯ

Чл. 39. (1) В страната могат да се произвеждат неокончателно сертифицирани семена от цвекло, както и да се сертифицират окончателно семена, произведени и неокончателно сертифицирани в друга държава членка или в трета страна при спазване изискванията по ал. 2, 3, 4, 5 и 6.

(2) Когато производството и неокончателната сертификация на семената се извършват в държава - членка на ЕС (респ. в Република България), условията за това са следните:

1. семената да са произведени от изходни семена от категория "базови семена", официално сертифицирани в една или повече държави - членки на ЕС, или в трета страна с призната еквивалентност за тази цел от Съвета на ЕС по предложение на ЕК;

2. производството и неокончателната сертификация на семената се извършват в държава членка на ЕС (респ. в страната ни), различна от държавата членка по т. 1, буква "а", произвела и сертифицирала изходните семена;

3. неокончателно сертифицираните семена, които трябва да са от сортове (или хибриди), съответстващи на разпоредбите на Директива 2002/53/ЕО, въведена в Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС, могат:

а) да бъдат официално сертифицирани във всяка държава членка, направила искане за това;

б) да бъдат сертифицирани като "сертифицирани семена", ако:

ба) на посева за производство на семена е извършена полска инспекция и е установено съответствие с изискванията по приложение № 1 за съответната категория; и бб) резултатите от

официалното лабораторно изпитване, проведено в държавата членка по т. 3, буква "а", показват, че семената отговарят на изискванията по приложение № 2 за същата категория.

(3) Когато неокончателно сертифицираните семена са произведени от изходни семена, официално сертифицирани от размножения, предхождащи базовите семена ("предбазови семена"), за тях също се спазват разпоредбите по ал. 2 и неокончателно сертифицираните семена могат да бъдат официално сертифицирани в категория "базови семена", когато условията за тази категория са изпълнени.

(4) Семената от цвекло, произведени в Общността като неокончателно сертифицирани семена и предназначени за окончателна сертификация по условията на ал. 2 и 3, трябва:

1. да се опаковат и етикетират с официален етикет, който съдържа информацията по приложение № 6 (А) и (Б); и

2. да се придружават от официален документ, който съдържа информацията по приложение № 6 (В).

(5) Изискванията по ал. 4, т. 1 за опаковане и етиктиране могат да не се прилагат, ако органите, които отговарят за полските инспекции, и органите, които изготвят документите за неокончателно сертифицираните семена, и тези, които отговарят за сертификацията, са едни и същи, или в случай че тези функции се изпълняват от различни органи, те са дали съгласието си за освобождаване от изискванията.

(6) Когато производството и неокончателната сертификация на семената се извършват в трета страна, условията за това са следните:

1. семената са произведени от изходни семена от категориите базови семена, официално сертифицирани в една или повече държави - членки на ЕС, или в трета страна с призната еквивалентност за тази цел от Съвета на ЕС по предложение на ЕК;

2. производството и неокончателната сертификация на семената се извършва в трета страна;

3. при направено искане неокончателно сертифицираните семена могат:

а) да бъдат официално сертифицирани във всяка държава членка (респ. в страната ни);

б) да бъдат сертифицирани като "сертифицирани семена", ако:

ба) на посева за производство на семена в третата страна е извършена и призната за еквивалентна полската инспекция, съответстваща на изискванията по приложение № 1 за съответната категория; и бб) резултатите от официалното лабораторно изпитване (проведено в държавата членка) показват, че семената отговарят на изискванията по приложение № 2 за същата категория.

Глава десета.

ВНОС НА СЕМЕНА ОТ ТРЕТИ СТРАНИ

Чл. 40. (1) Вносът на семена от цвекло се извършва по условията на ЗППМ.

(2) При внос на семена от трети страни на територията на страната в съответствие с изискванията по ал. 1, когато количеството е над 2 kg, е необходимо на етикета и/или на придружаващия семената документ, и/или на друг официален документ, или в договора за вноса им, семената да бъдат придружавани от следната информация:

1. растителен вид - ботаническо наименование на вида;

2. сорт;

3. категория, еквивалентна на категорията семена, произвеждани в Общността;

4. страна производител и официален контролен орган;

5. страна експедитор;

6. износител - име, фирма; 7. количество на семената.

(3) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) За вноса на семена от трети страни се прилагат решенията на Европейската комисия (ЕК) за тези страни относно еквивалентността на произвежданите в тях семена с тези, произведени в Общността, при спазване разпоредбите на чл. 23 на Директива 2002/54/ЕС.

Глава единадесета.

СЕМЕНА, ПРОИЗВЕДЕНИ ПРИ СПЕЦИФИЧНИ УСЛОВИЯ; СЕМЕНА ОТ ЦВЕКЛО, ВКЛЮЧИТЕЛНО СМЕСКИ, СЪС СПЕЦИФИЧНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Чл. 41. (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Семена от сортове или хибриди на цвекло могат да бъдат произведени по биологичен начин и търгувани при спазване разпоредбите на Наредба № 5 от 3 септември 2018 г. за прилагане на правилата на биологично производство, етикетиране и контрол, и за издаване на разрешение за контролна дейност за спазване на правилата на биологичното производство, както и за последващ официален надзор върху контролиращите лица (ДВ, бр. 75 от 2018 г.) и в съответствие с изискванията по тази наредба за категориите семена, предлагани на пазара.

(2) За предпазването им от вредители семената от цвекло могат да се третират химически.

Чл. 42. (1) Допускат се производството и търговията на семена от сортове или хибриди на цвекло, включително на смеси от семена на цвекло в комбинация с други растителни видове, включени в Европейския каталог, респ. в официалната сортова листа на Република България, предназначени за опазването (консервацията) в естествената им среда и като генетични ресурси за райони с естествена и полуестествена растителност, подложени на генетична ерозия.

(2) Специфичните условия за производство и търговия на семената по ал. 1 се определят с решение на ЕК, включващо:

1. семената от цвекло и видовете по ал. 1 да са от сортове с известен произход, приети от официалните органи на държавите членки (ИАСАС за страната) за предлагането им на пазара за определени зони (ареали);

2. разрешените за целта количества.

Чл. 42а. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Във връзка с чл. 42 за местни сортове и сортове, които са естествено адаптирани към местните или за съответния район условия, застрашени от генетична ерозия, предназначени за консервация "in situ" и трайно използване на растителни генетични ресурси, вписани в Официалната сортова листа (ОСЛ) на Република България като "сортове за консервация" и принадлежащи към растителния вид цвекло, се прилагат изключения от изискванията на наредбата относно производството, сертификацията и търговията със семена от тези сортове.

(2) Всички останали изисквания за производство, сертификация и търговия на семена от "сортове за консервация" извън посочените в чл. 42б - 42л са по реда на тази наредба.

Чл. 42б. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За семена от "сортове за консервация" се допускат изключения от условията за сертифициране, приложими за растителния

вид цвекло, съгласно чл. 14 и могат да се предлагат на пазара, когато са спазени изискванията по ал. 2 и 3.

(2) Семената на "сортове за консервация" се сортоподдържат съгласно възприетите практики (методи) и схеми за сортоподдържане на сорта от лицата по чл. 26 ЗППМ при спазване изискванията по чл. 27, ал. 1 ЗППМ.

(3) Семената на "сортове за консервация", принадлежащи към цвеклото, се сертифицират от производителите на семената, когато отговарят на следните условия:

1. имат задоволителна сортова чистота, установена при извършване на полска инспекция (съответните прегледи); не е задължителна официална полска инспекция (прегледи) от инспектори на ИАСАС или от инспектори по чл. 8, ал. 1 под контрола на ИАСАС;

2. съответстват на изискванията за посевни качества на семена от категория "сертифицирани семена" чрез проведен лабораторен анализ за установяване съответствието с изискванията на приложение № 2, т. 3.

(4) Лабораторните анализи по ал. 3, т. 2 могат да се извършат в лаборатории на ИАСАС, лаборатории по чл. 8, ал. 2 или в лаборатории на производителя.

(5) По искане на производителя полската инспекция може да се извърши от инспектори на ИАСАС или от инспекторите по чл. 8, ал. 1.

Чл. 42в. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сорт за консервация" могат да бъдат произведени и сертифицирани само в района на произход, определен по условията на чл. 25 от Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в Официалната сортова листа на Република България и Общия каталог на държавите - членки на ЕС (ДВ, бр. 51 от 2006 г.).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Когато условията за производство и сертифициране на семена от "сортове за консервация", предвидени в чл. 42б, не могат да бъдат изпълнени в района на произход поради специфични проблеми на околната среда, могат да бъдат одобрени допълнителни райони за производство на семената, като се вземе предвид информацията за това от МЗХГ (органът за растителни генетични ресурси за страната по смисъла на тази наредба). Произведените и сертифицирани в тези райони семена могат да се търгуват само в обявените райони на произход.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Министерството на земеделието, храните и горите съобщава на ЕК и на другите държави членки допълнителните райони за производство, които са предвидени за одобрение по условията на ал. 1.

(4) Ако ЕК и другите държави членки в рамките на 20 дни от получаване на уведомлението по ал. 3 не поискат разглеждане на случая от Постоянния комитет по семена и посадъчен материал за земеделието, градинарството и горското стопанство, който може да наложи ограничения или условия за обозначаване на такива райони, допълнителните райони по ал. 2 могат да бъдат одобрени.

Чл. 42г. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) За целите на сертификация на семена от "сортове за консервация" се извършват изпитвания, за да се установи дали семената съответстват на изискванията по чл. 42б.

(2) Изпитванията по ал. 1 са под отговорността на производителя и се извършват чрез провеждане на полска инспекция, вземане на проби и лабораторни анализи за посевни качества на семената.

(3) За провеждане на изпитванията се прилагат международни методи, когато има установени такива, или други подходящи методи, ако към момента не съществуват международни методи, приложими за дадения местен сорт.

(4) В съответните случаи по прилагането на ал. 3:

1. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) полската инспекция се извършва по методи, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 31, ал. 6ЗППМ;

2. (изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) вземането на проби и лабораторните анализи на семената се извършват по методи, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 31, ал. 8ЗППМ.

(5) Полската инспекция по ал. 2 се извършва с цел установяване съответствието на посева с изискванията по чл. 42б, ал. 3, т. 1. За проведената полска инспекция производителят изготвя акт за полска инспекция, в който се посочва сортовата чистота на посева.

(6) За извършване на лабораторните анализи се вземат проби от заготвени хомогенни партиди семена по условията на чл. 42д.

(7) Максималната маса на партидите семена и минималната маса на пробите са определени в приложение № 3.

(8) Лабораторните анализи на семената се извършват с цел установяване съответствието на семената с изискванията по чл. 42б, ал. 3, т. 2. Лабораторията по чл. 42б, ал. 4, извършила анализа, издава документ за лабораторен анализ на семена от "сортове за консервация".

(9) Когато семената съответстват на изискванията по чл. 42б, ал. 3, т. 1 и 2, производителят на семена от "сортове за консервация" издава документ за семената от "сортове за консервация", в който посочва сортовата чистота и резултатите от лабораторните анализи за посевни качества.

Чл. 42д. (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сортове за консервация" могат да се предлагат на пазара само в хомогенни партиди, в запечатани опаковки или контейнери, снабдени със система за запечатване съгласно ал. 3.

(2) Опаковките и контейнерите се запечатват от производителя по такъв начин, че да не могат да бъдат отваряни, без да се наруши целостта на системата на запечатване или да се оставят следи от действия върху етикета на производителя по чл. 42е или върху опаковката или контейнера.

(3) За да се гарантира запечатването на опаковките и контейнерите по ал. 2, всяка система на запечатване включва най-малко етикета по чл. 42е, като може да включи и поставянето на печат или пломба.

Чл. 42е. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) Опаковките и контейнерите със семена от "сортове за съхранение" се етикетират от външната страна с етикет на производителя или върху опаковката се отпечатва или поставя с печат/щемпел информацията от етикета, посочена в приложение № 7.

Чл. 42ж. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Семената от "сортове за консервация" се търгуват само ако са изпълнени условията:

1. произведени са в района на произход или в допълнителен район за производство, одобрен по реда на чл. 42в, ал. 2 - 4;

2. търговията на семена се осъществява в района на произход.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Допускат се изключения от ал. 1, т. 2, като могат да бъдат одобрени от МЗХГ допълнителни райони на територията на страната, в които да се извършва търговията на семена от "сортове за консервация", предназначени за тези

допълнителни райони, ако условията в районите са съпоставими с условията на района на произход на съответния "сорт за консервация" по отношение на естествените и полустествени местообитания (ареали) на този сорт.

(3) В случаите на одобрени райони по ал. 2 с цел запазване на "сорта за консервация" в района на произход от произведеното количество семена се осигурява (гарантира) чрез контрол от ИАСАС най-малко такова количество, необходимо за производство на количествата семена, определени в чл. 42з.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Министерството на земеделието, храните и горите информира ЕК и държавите членки за одобрените райони по ал. 2.

(5) В случаи на одобрени допълнителни райони за производство по чл. 42в, ал. 2 - 4 не се прилага изключението съгласно ал. 2 за посочените допълнителни райони.

Чл. 42з. (Нова - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Количеството семена от "сорт за консервация", търгувано на територията на страната, не трябва да е повече:

1. от 0,5 % от общото количество семена от съответния вид (към който принадлежи "сортът за консервация") - захарно или фуражно цвекло, използвано за една реколтна година (търговска година); или

2. от необходимото количество семена за засяване на площ от 100 хектара (ha).

(2) За търговия се приема по-голямото количество семена от определените по ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Общото количество семена от всички "сортове за консервация" за съответния вид захарно или фуражно цвекло, търгувано на територията на страната, не трябва да е повече от 10 % от общото количество семена от вида, използвано годишно в страната.

(4) В случаите, когато изчисленото количество семена по ал. 1, т. 1 или ал. 3 е по-малко от необходимото за засяване на 100 хектара площ, се гарантира (осигурява) такова количество, необходимо за засяване на 100 хектара площ, независимо от максималното количество семена от съответния вид - захарно или фуражно цвекло, използвано годишно в страната.

Чл. 42и. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Производителите на семена от "сортове за консервация" информират МЗХГ преди началото на всеки производствен сезон за размера и местоположението на площите за производство на семена в обявения район на произход (район на производството).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Когато обявеният размер на площите по ал. 1 се окаже по-голям и количествата семена, които могат да се произведат, са повече от допустимите за търговия по чл. 42з, МЗХГ определя за всеки засегнат производител количеството, което може да търгува през съответния производствен сезон (за съответната търговска година).

Чл. 42к. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Министерството на земеделието, храните и горите и ИАСАС провеждат официален контрол (наблюдение) на посевите за проверка съответствието с разпоредбите на тази наредба относно "сорта за консервация", районите на произход (на производство) и количествата търгувани семена по чл. 42з.

(2) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол извършва официален последващ контрол на партидите семена от "сортове за съхранение", предназначени за

пускане на пазара или в търговската мрежа, чрез случайни контролни проверки за установяване съответствието на сортовата идентичност и сортовата чистота с изискванията по чл. 42б, ал. 3, т. 1.

Чл. 42л. (Нов - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.) (1) Производителите на семена от "сортове за консервация", регистрирани на територията на страната, писмено заявяват в ИАСАС семепроизводството за съответната година, разположението и размера на площите в района на произход (района на производство), както и произхода на изходните семена за семепроизводство.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Производителите/търговците на семена от "сортове за консервация", регистрирани на територията на страната, подават информация в ИАСАС за произведените и пускани на пазара количества семена за всеки производствен сезон (търговска година).

(3) При поискване от ЕК или други държави членки се предоставя информация за количествата семена от всеки "сорт за консервация", пуснати на пазара в страната.

Глава дванадесета.

КОНТРОЛ НА ПРЕДЛАГАНИТЕ НА ПАЗАРА СЕМЕНА, ВКЛЮЧИТЕЛНО НА СЕМЕНА СЪС ЗАНИЖЕНИ ИЗИСКВАНИЯ

Чл. 43. (1) Контролът на предлаганите на пазара семена от цвекло се извършва от ИАСАС при условията и по реда на ЗППМ.

(2) Контролът на семената по време на търговия се осъществява на базата на случайни (внезапни) проверки за установяване съответствието на семената с изискванията на наредбата.

Чл. 44. (1) (Нова - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Когато на територията на Общността са организирани временни експерименти от страна на Европейската комисия (ЕК) за отделни разпоредби на Директива 2002/57/ЕС, Република България може да бъде освободена от определени задължения по Директива 2002/57/ЕС, като степента на освобождаване се определя от ЕК и е в зависимост от разпоредбите, към които се отнасят временните експерименти, чиято продължителност не може да надхвърля 7 години.

(2) (Предишна ал. 1 - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол участва в организирани от ЕК сравнителни тестове и опити, провеждани на територията на Общността, на взети проби за последващ контрол от семена на цвекло, търгувани по условията на Директива 2002/54/ЕО, въведена с тази наредба.

(3) (Предишна ал. 2 - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Сравнителните тестове и опити могат да включват и семена:

1. произведени в трети страни;
2. подходящи за органично земеделие;
3. търгувани във връзка със съхранението (опазването) в естествената им среда и дълготрайното им използване като генетични растителни ресурси.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) В случаи на временни затруднения поради недостиг на семена от цвекло на пазара с цел тяхното преодоляване министърът на земеделието, храните и горите може да

разреши в съответствие с решение на ЕК за определен период от време определени количества семена да се предлагат на пазара:

1. с отклонения от изискванията по тази наредба; или
2. от сортове, невписани в Европейския каталог или в официалната сортова листа на Република България.

(2) Етикетът за семената по ал. 1, т. 1 трябва да съответства по цвят на категорията семена, за която са заявени, като върху него или на самозалепващ се стикер, без да бъдат закривани реквизитите на етикета, се отбелязват действителните показатели на семената.

(3) Етикетът на семената по ал. 1, т. 2 е кафяв на цвят.

Чл. 46. (Доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Забранява се въвеждането на допълнителни ограничения по отношение на характеристиките, условията за изпитване, опаковането и етиктирането на семената от цвекло, които се предлагат на пазара, освен предвидените в тази наредба, респективно Директива 2002/54/ЕС.

Чл. 47. (Нов - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г., изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Министърът на земеделието, храните и горите по предложение на ИАСАС може да отправи писмено искане до ЕК в съответствие с процедурата по чл. 28(2) на Директива 2002/54/ЕС за пълно или частично освобождаване от изпълнение на разпоредбите по тази наредба, с изключение на чл. 46, въвеждащ чл. 20 от Директива 2002/54/ЕС, ако отглеждането на цвекло и количествата семена, търгувани на територията на страната, са минимални по отношение производството и търговията на семена от други растителни видове.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Еднокълнови" са семената, които генетично са еднокълнови.
2. "Многокълнови" са семената, които генетично са многокълнови.
3. "Семена за точна сеитба" са предимно еднокълнови семена, чиято повърхност се покрива с пестициди, подхранващи или други добавъчни вещества за постигане на еднаква форма на семената с цел равномерното им изсяване с машини и предназначени за поникване само на едно растение; "семената за точна сеитба" се наричат още "дражирани", "гранулирани" или "инкрустирани" в зависимост от прилаганите повърхностни обработки и формата, която се придава на семената.
4. "Заготовка" е система от мероприятия, целяща осигуряване на хомогенност на партидата семена и постигане на минималните изисквания за качество.
5. "Заготвени семена" - семена, на които е приложена съответна "заготовка" с цел осигуряване хомогенност на партидата семена и постигане на минималните изисквания за качество.
6. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) "Официален пробовземач" е длъжностно лице, упълномощено от изпълнителния директор на ИАСАС за вземане на проби от семена по условията на наредбата, в съответствие с методите по чл. 31, ал. 6 ЗППМ, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите.
7. "Грунтов контрол" е основен метод за проверка чрез полско парцелно изпитване на посевния материал с цел определяне на неговата сортова автентичност и сортова чистота.

11. (нова - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) "Предбазови семена" са семената, които са от поколения (генерации), предхождащи "базовите".

§ 2. Не е търговия със семена от цвекло, извън случаите по § 2 ЗППМ, предоставянето на семена от физически или юридически лица на други лица по договор за производство на земеделски суровини, предназначени за промишлена употреба или преразмножаване на семената за същата цел, ако лицата, които извършват тези услуги/дейности, не стават притежатели/ собственици на доставените семена, както и на продуктите/реколтата от тези семена. Лицето, което предоставя семената, трябва да представи копие от договора на ИАСАС. Условието за прилагане на тази разпоредба се определят с актове на ЕК.

§ 3. Конкретни условия за търговия на химически третирани семена и семена, произведени по биологичен начин съгласно чл. 41, се определят с актове на ЕК.

§ 4. Специфични условия за производство и търговия на семената по чл. 42, ал. 1 и 2 и разрешените количества се определят с актове на ЕК.

§ 5. (Доп. - ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 01.04.2017 г.) С тази наредба се въвежда Директива на Съвета 2002/54/ЕО от 13 юни 2002 г. относно търговията на семена от цвекло и Директива за изпълнение (ЕС) 2016/317 на Комисията от 3 март 2016 г. за изменение на директиви 66/401/ЕИО, 66/402/ЕИО, 2002/54/ЕО, 2002/55/ЕО, 2002/56/ЕО и 2002/57/ЕО на Съвета по отношение на официалния етикет на опаковките със семена (ОВ, L 60 от 5 март 2016 г.).

Заклучителни разпоредби

§ 6. С тази наредба се отменя Наредба № 60 от 2003 г. за производство и търговия на посевен материал от цвекло (ДВ, бр. 10 от 2004 г.)

§ 7. Тази наредба се издава на основание чл. 29, ал. 6, т. 4 от Закона за посевния и посадъчния материал.

§ 8. Наредбата влиза в сила от 1.1.2007 г.

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 98 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ЦВЕКЛО НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ОБН. - ДВ, БР. 14 ОТ 2007 Г., В СИЛА ОТ 13.02.2007 Г.)

§ 14. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 98 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ЦВЕКЛО НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 49 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 30.06.2009 Г.)

§ 8. Навсякъде думите "Министерство на земеделието и горите" и "министъра/ът на земеделието и горите" се заменят съответно с "Министерство на земеделието и храните" и "министъра/ът на земеделието и храните".

Допълнителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 98 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ЦВЕКЛО НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 49 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 30.06.2009 Г.)

§ 9. С тази наредба се въвежда Директива на Комисията 2008/62/ЕО от 20 юни 2008 г., уреждаща някои дерогации за признаване на земеделски местни видове и сортове, които са естествено адаптирани към местните и регионалните условия и са застрашени от генетична ерозия, и търговията със семена и семена от картофи на тези местни видове и сортове (ОВ, L 162/13), чл. 10 до чл. 20.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 98 ОТ 2006 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ЦВЕКЛО НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

(ОБН. - ДВ, БР. 49 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 30.06.2009 Г.)

§ 10. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 21 ОТ 2007 Г. ЗА ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ЗЪРНЕНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ОБН. - ДВ,

БР. 25 ОТ 2017 Г., В СИЛА ОТ 01.04.2017 Г.) § 9.

Наредбата влиза в сила на 1 април 2017 г.

Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА № 3 ОТ 28 МАРТ 2019 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПОЛУЧАВАНЕ НА РАЗРЕШЕНИЯ ЗА ЛИЦА, КОИТО ПРЕДЛАГАТ НА ПАЗАРА СЕМЕНА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА НАУЧНИ ЦЕЛИ ИЛИ СЕЛЕКЦИОННА ДЕЙНОСТ, И СЕМЕНА, ПРЕДНАЗНАЧЕНИ ЗА ДЕМОНСТРАТИВНИ И/ИЛИ ПРОИЗВОДСТВЕНИ ОПИТИ, РАЗРЕШЕНИТЕ ЗА ЦЕЛТА КОЛИЧЕСТВА В ЗАВИСИМОСТ ОТ РАСТИТЕЛНИТЕ ВИДОВЕ, ОПАКОВКАТА И ЕТИКЕТИРАНЕТО НА СЕМЕНАТА

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2019 Г., В СИЛА ОТ 09.04.2019 Г.)

§ 12. В Наредба № 98 от 2006 г. за търговия на посевен материал от цвекло на пазара на Европейския съюз (обн., ДВ, бр. 76 от 2006 г.; изм., бр. 14 от 2007 г., бр. 49 от 2009 г. и бр. 25 от 2017 г.) се правят следните изменения:

.....

6. Навсякъде думите "министъра/ът на земеделието и храните", "Министерството на земеделието и храните" и абревиатурата "МЗХ" се заменят съответно с "министъра/ът на земеделието, храните и горите", "Министерството на земеделието, храните и горите" и "МЗХГ".

.....

§ 15. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 99 ОТ 2006 Г. ЗА
ТЪРГОВИЯ НА ПОСЕВЕН МАТЕРИАЛ ОТ ФУРАЖНИ КУЛТУРИ НА ПАЗАРА НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ (ОБН. -
ДВ, БР. 57 ОТ 2020 Г., В СИЛА ОТ 26.06.2020 Г.)

§ 15. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник". Приложение № 1 към чл. 4, т. 3

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г., изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.)

Изисквания, на които трябва да отговаря културата при полска инспекция

1. Предшественикът на полето, на което се извършва семепроизводството, не е съвместим с производството на семена от съответния сорт на вида *Beta vulgaris* и полето да е достатъчно чисто от самосевси (растения на предшественика).

2. (изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Културата отговаря на изискванията за автентичност и сортова чистота съгласно методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите.

3. (изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Производителите на семена от цвекло да заявят в ТЗ на ИАСАС и предоставят всички размножения от даден сорт за изпитване от сертифициращия орган (за полска инспекция).

4. За сертифицираните семена се извършва най-малко един преглед (инспекция) от инспектори на ИАСАС или от инспектори по чл. 6, ал. 6 ЗППМ под контрола на ИАСАС.

5. За базовите семена се извършват най-малко два прегледа (инспекции) от инспектори на ИАСАС, една на щеклингите и една на семенниците.

6. Състоянието и фазата от развитието на културата позволяват провеждането на подходящ контрол за определяне на автентичността и сортовата чистота на културата.

7. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) Минималните разстояния на пространствена изолация от съседни източници на прашец са, както следва:

Култура	Минимално разстояние в m
I. Захарно цвекло:	
1. За базови семена - от всеки източник на прашец от рода <i>Beta</i> 2.	1 000
За сертифицирани семена:	
- от всеки източник на прашец от рода <i>Beta</i> , невключен по-долу; - когато определеният опрашител или един от опрашителите е диплоиден, от източници на прашец от тетраплоидно захарно цвекло;	1 000
- когато определеният опрашител е изключително тетраплоиден, от източник на прашец от диплоидно захарно цвекло;	600
- от източници на прашец от захарно	600

цвекло с неизвестна плоидност; -	600
когато определеният опрашител или един от определените опрашители е диплоиден, от източници на прашец от диплоидно захарно цвекло; - когато определеният опрашител е изключително тетраплоиден, от източници на прашец от тетраплоидно захарно цвекло;	300
- между два семепроизводствени посева със захарно цвекло, при които не се използва мъжка стерилност. II.	300
Фуражно цвекло:	
1. За базови семена - от всеки източник на прашец от рода Beta	1000
2. За сертифицирани семена:	
- от всеки източник на прашец от рода Beta, невключен по-долу; - когато определеният опрашител или един от опрашителите е диплоиден, от източници на прашец от тетраплоидно фуражно цвекло;	1000
- когато определеният опрашител е изключително тетраплоиден, от източници на прашец от диплоидно фуражно цвекло;	600
- от източници на прашец от фуражно цвекло с неизвестна плоидност; -	600
когато определеният опрашител или един от опрашителите е диплоиден, от източници на прашец от диплоидно фуражно цвекло;	300
- когато определеният опрашител е изключително тетраплоиден, от източници на прашец от тетраплоидно фуражно цвекло;	300
- между два семепроизводствени посева със фуражно цвекло, при които не се използва мъжка стерилност.	300

Забележка. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Нормите за пространствена изолация могат да бъдат намалени (игнорирани), ако посевът е достатъчно защитен и са предприети мерки за предпазване от нежелано чуждо опрашване, описани в методите за полска инспекция, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите.

Изолацията между посеви с един и същ опрашител не е необходима.

Плоидността на цвеклото се посочва в общия каталог на сортовете земеделски растения, съставен в съответствие с Директива 2002/53/ЕО, въведена в Наредба № 77 от 2006 г. за реда за признаване за вписване на нови сортове земеделски растителни видове в официалната сортова листа на Република България и общия каталог на държавите - членки на ЕС, (ДВ, бр. 51 от 2006 г). Ако такава информация не е включена, плоидността се приема за неизвестна. В този случай се определя задължителна минимална пространствена изолация от 600 m.

8. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Размерът, броят и разпределението на полските парцелки, подлежащи на инспекции, са описани в утвърдените от министъра на земеделието, храните и горите методи съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

Приложение № 2 към чл. 4, т. 3

(Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.)

Изисквания, на които трябва да отговарят семената

1. (Изм. - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г., изм. - ДВ, бр. 30 от 2019 г., в сила от 09.04.2019 г.) Семената на фуражното и захарното цвекло трябва да съответстват на изискванията за автентичност и сортова чистота, установени при полска инспекция в съответствие с методите, утвърдени от министъра на земеделието, храните и горите съгласно чл. 31, ал. 6 ЗППМ.

2. Болестите, които намаляват посевните качества на семената, трябва да са на възможно най-ниско ниво.

3. Семената на захарното и фуражното цвекло трябва да съответстват на:

а) изисквания за кълняемост, аналитичната чистота и влага, посочени в таблицата:

Култура	Минимална аналитична чистота (по маса %) (1)	Минимална кълняемост (% съплодия или % от чисто семе)	Максимално съдържание на влага (по маса в %) (1)
---------	--	---	--

I. Захарно цвекло:

- еднокълнови

семена	97	80	15
--------	----	----	----

- "семена за точна сеитба" ("дражирани" или "инкрустирани")

	97	75	15
--	----	----	----

- многокълнови

семена от сортове с повече от 85 %

диплоиди	97	73	15
----------	----	----	----

- други семена 97 68 15

II. Фуражно цвекло:

- многокълнови

семена от сортове

с повече от 85 %

диплоиди; едно-

кълнови семена и

"семена за точна

сеитба"

97

73

15

- други семена 97 68 15

Забележка. Съдържанието на семена от други растения (в % по маса) не трябва да надвишава 0,3. (*1) С изключение масата на гранулирани пестициди, дражиращи субстанции или на други твърди добавки.

б) специални условия за еднокълновите семена и "семената за точна сеитба" "дражирани" и/или "инкрустирани":

ба) еднокълнови семена: най-малко 90 % от покълналите съплодия трябва да образуват единични кълнове; броят на съплодията, образували три или повече кълнове, по отношение общия брой покълнали съплодия не трябва да надвишава 5 %; бб)

"семена за точна сеитба" от захарно цвекло:

най-малко 70 % от покълналите съплодия трябва да образуват единични кълнове; броят на съплодията с три или повече кълнове по отношение общия брой покълнали съплодия не трябва да надвишава 5 %; бв) "семена за точна сеитба" от фуражно цвекло:

за сортовете с повече от 85 % диплоиди най-малко 58 % от покълналите съплодия трябва да образуват единични кълнове, а за всички други семена не по-малко от 63% от покълналите съплодия трябва да образуват единични кълнове; броят на съплодията с три или повече кълнове по отношение общия брой на покълналите съплодия не трябва да надвишава 5 %; бг) за семената на цвекло от категория "базови" инертните примеси не трябва да надвишават 1,0 % по маса; за семената на цвекло от категория "сертифицирани" инертните примеси не трябва да надвишават 0,5 % по маса; за дражираните семена от двете категории изпълнението на съответните условия се проверява въз основа на взети проби от подготвени за дражиране семена - преработени, частично олющени (полирани), но все още недражирани, без това да противоречи на условията за официална проверка на минималната аналитична чистота на дражираните семена;

в) допълнителни специални условия:

Република България трябва да гарантира, че семената от цвекло, търгувани на територията на страната, не се внасят в зоните, които се признават за свободни от болестта ризомания, съгласно съответните процедури на Общността, освен ако инертните примеси не са повече от 0,5 % по маса.

Големина (маса) на партидите и пробите семена 1.

Максимална маса на партидата семена - 20 t.

2. Минимална маса на пробите - 500 g.

Забележка. Максималната маса на партидата не може да бъде превишавана с повече от 5 %.

Приложение № 4 към чл. 28, ал. 1

(Доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г., доп. - ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 01.04.2017 г., доп. - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.)

Етикети

I. Официален етикет

A. Задължителна информация

1. "ЕО правила и норми";

2. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) сертифициращ (контролен орган) и държавата членка или техните инициали (абривиатури) - ИАСАС, Република България (за произведените в страната семена);

2а. (нова - ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 01.04.2017 г.) официално определен пореден номер;

3. месец и година на запечатване, записани по следния начин: "Запечатани на ..... (месец и година)"; или месец и година на последното вземане на проби с цел сертификация, записани по следния начин: "Взети проби ..... (месец и година)";

4. идентификационен номер на партидата;

5. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) ботаническо име на вида, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското име, изписано на латиница, и наименование на вида, изписано най-малко на кирилица (за произведените в страната семена);

6. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница;

7. категория;

8. страна производител;

9. декларирана нетна или брутна маса или деклариран брой на съплодията или на чистите семена;

10. когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/ добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса;

11. за еднокълновите семена: думата "еднокълнови";

12. за "семената за точна сеитба": думата "точна сеитба";

13. когато е извършен повторен анализ за кълняемост на семената, изписват се думите: "Повторно изпитване за кълняемост ..... (месец и година)", както и службата, извършила повторното изпитване.

Тази информация се поставя на стикер, прикрепен към официалния етикет;

14. (нова - ДВ, бр. 57 от 2020 г., в сила от 26.06.2020 г.) растителният паспорт съдържа следните означения:

а) за движение в рамките на територията на Съюза:

аа) в горния десен ъгъл на общия етикет - думите "растителен паспорт", изписани на български и английски език, разделени с наклонена черта; бб) в горния ляв ъгъл на общия етикет -

знамето на Съюза с цветен или черно-бял печат; б) за въвеждане и движение в рамките на защитени зони:

аа) в горния десен ъгъл на общия етикет - думите "растителен паспорт - 33", изписани на български и английски език, разделени с наклонена черта; бб) непосредствено под тези думи - научното наименование или код на съответния карантинен вредител или карантинни вредители от значение за защитената зона; вв) в горния ляв ъгъл на общия етикет - знамето на Съюза с цветен или черно-бял печат. Б. Минимални размери на етикетите 110 mm x 67 mm.

II. Етикет на производителя или информация, която се отпечатва върху опаковките - "малки ЕО опаковки"

Задължителна информация

1. "Малки ЕО опаковки";
2. име и адрес на лицето (производителя) на "малки ЕО опаковки", което отговаря за опаковането и поставянето на етикети, или негов идентификационен знак (регистрационен номер);
3. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) сериен номер на "малките ЕО опаковки", издаден от ИАСАС (за произведените в страната семена);
4. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) сертифициращият/контролният орган, издал серийния номер, и държавата членка (или техните инициали) - ИАСАС, Република България (за произведените в страната семена);
5. идентификационен номер на партидата;
6. наименование на вида, изписано най-малко на латиница; обозначение, което уточнява дали цвеклото е фуражно или захарно;
7. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница;
8. категория;
9. декларирана нетна или брутна маса или деклариран брой на съплодията или на чистите семена;
10. когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса;
11. за еднокълновите семена: думата "еднокълнови"; 12. за "семената за точна сеитба": думата "точна сеитба".

Приложение № 5 към чл. 33, ал. 1, т. 3

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.)

Етикет за предбазови семена

A. Задължителна информация

- 1) (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) държава - Република България (за произведените в страната семена);
- 2) (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) контролен/сертифициращ орган - ИАСАС (за произведените в страната семена);
- 3) (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) вид - ботаническо име и наименование на вида, изписани с латински букви и на кирилица (за произведените в страната семена);

- 4) (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) сорт, изписан най-малко с латински букви и на кирилица (за произведените в страната семена);
- 5) обозначението "предбазови семена";
- 6) идентификационен номер на партидата;
- 7) дата на вземане на проби (месец и година) с цел сертификация;
- 8) (изм. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) брой на размноженията, предхождащи семената от категория сертифицирани семена.

Б. Минимални размери на етикетите 110 mm x 67 mm.

Приложение № 6 към чл. 39, ал. 5, т. 1 и 2

(Доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г., доп. - ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 01.04.2017 г.)

Етикети и документи, съпровождащи семена, които не са окончателно сертифицирани и са произведени в друга държава членка

А. Задължителна информация на етикета:

1. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) сертифициращ/контролен орган, отговарящ за полските инспекции и държавата членка или техните инициали (абривиатури) -

ИАСАС, Република България (за произведените в страната семена);

1а. (нова - ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 01.04.2017 г.) официално определен пореден номер;

2. наименование на вида, изписано най-малко на латиница, с неговото ботаническо наименование, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското наименование или общоприетото наименование или и двете; обозначение, което уточнява дали цвеклото е фуражно или захарно;

3. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница;
4. категория;
5. идентификационен номер на партидата или полето;
6. декларирана нетна или брутна маса;
7. думите "семена, неокончателно сертифицирани".

Б. Цвят на етикета

Етикетът е сив на цвят.

В. Задължителна информация на документа:

1. (доп. - ДВ, бр. 14 от 2007 г., в сила от 13.02.2007 г.) сертифициращ/контролен орган, издаващ документа - ИАСАС (за произведените в страната семена);

1а. (нова - ДВ, бр. 25 от 2017 г., в сила от 01.04.2017 г.) официално определен пореден номер;

2. наименование, което може да бъде дадено в съкратена форма без авторското наименование или общоприетото наименование или и двете; обозначение, което уточнява дали цвеклото е фуражно или захарно;

3. наименование на сорта, изписано най-малко на латиница;
4. категория;

5. идентификационен номер на партидата семена за засяване на полето и името на страната или страните, сертифицирали тези изходни семена;
6. идентификационен номер на партидата семена или на полето на неокончателно сертифицираните семена;
7. обработваемата площ за производство на партидата семена, обхваната (покрита) от документа;
8. количество произведени семена и брой на опаковките;
9. декларация, че условията, на които трябва да отговаря културата, от която са произведени семената, са били изпълнени;
10. резултати от предварителен лабораторен анализ на семената, когато е извършен такъв.

Приложение № 7 към чл. 42е

(Ново - ДВ, бр. 49 от 2009 г., в сила от 30.06.2009 г.)

Етикет на производителя на семена от "сортове за консервация"

1. "ЕО правила и норми";
2. име и адрес на лицето (производителя на семена от "сортове за консервация"), което отговаря за опаковането и поставянето на етикети, или негов идентификационен знак (регистрационен номер);
3. година на запечатването на семената (опаковане и етикетирание), записано по следния начин: "запечатани на ...(месец и година)", или годината на последното вземане на проби за изпитване за посевни качества (за последно изпитване за кълняемост), записано по следния начин: "взети проби ..... (месец и година)";
4. вид;
5. наименование на сорта за консервация;
6. думите "сорт за консервация";
7. район на произход;
8. обозначаване района на производство в случаите, когато той е различен от района на произход;
9. идентификационен (референтен) номер на партидата, даден от лицето по т. 2, което отговаря за опаковането и поставянето на етикети;
10. декларирана нетна или брутна маса или брой семена;
11. когато семената са дражирани, гранулирани или инкрустирани, посочва се естеството на субстанциите/ добавките, както и приблизителното съотношение между масата на капсулите и чистите семена или общата маса.